

# Даниял кітабы — Жүз сексен жетінші бөлім

*Арыстанның Аян етілуі: Паниумнан Соңғы Мөрлеуге дейін*

Jeff Pippenger

2024-04-17

Иса пайғамбарлық шындықты ашқанда, Ол Яһуда руының Арыстаны ретінде бейнеленеді; әрі Кесария Филиппиде Яһуда руының Арыстаны «Өзінің Иерусалимге барып, ақсақалдардан, бас діни қызметкерлер мен дін мұғалімдерінен көп азап шегуі, өлтірілуі және үшінші күні қайта тірілуі керектігін» аша бастады. Бұл шындықтар жүз қырық төрт мыңның мөрлену уақытының басында Оның ашқан хабарымен, сондай-ақ дәл сол кезеңнің соңында тағы да ашқан хабарымен сәйкес келеді. Бұл шындықтар Даниял кітабының он бірінші тарауының он үшінші және он бесінші аяттарында бейнеленген хабармен сәйкес келеді.

Ол сол ақиқатты жүз қырық төрт мыңға ашқанда, мұны жол үстіне жол әдіснамасы арқылы жүзеге асырады, өйткені дәл сол жерде Құдай Патшалығының «кілттері» табылады. Ол ақиқаттар желініп қабылдануға тиіс, өйткені олар — Құдай Патшалығының кілттері, ал Құдай Патшалығы Оның халқының ішінде болуға тиіс.

Ал Ол парызшылардан Құдай Патшалығы қашан келеді деп сұралғанда, оларға жауап беріп былай деді: «Құдай Патшалығы көзге көрінетін белгілермен келмейді. Сондай-ақ: “Міне, мұнда!” немесе: “Міне, анда!” деп айтпайды. Өйткені, міне, Құдай Патшалығы сендердің іштерінде». Лұқа 17:20, 21.

Жындар да сенеді, бірақ сонда да қалтырайды, өйткені жай ғана «ақиқатқа» сену жеткіліксіз. Ол желінген тәндік ас секілді сенің ажырамас бөлігіңе айналуға тиіс. Он үшінші аяттан он бесінші аятқа дейінгі тарихта Яһуда руының Арыстаны жуық арада келетін жексенбілік заңға қатысты ақиқаттарды ашады, және сол ақиқаттар келе жатқан дағдарыстың алдында дана қыздардың маңдайларына мөр басады. Яһуда руының Арыстаны Матай кітабының он алтыншы тарауындағы куәлікті толық білді, әрі Оның Қайсария Філіппиге сапары Даниялдағы Паниум туралы куәлікпен үйлесті; және Ол Қайсария Філіппиде Өзі мен шәкірті тұрған айқыштың көлеңкесі Өзінің ақырғы күндердегі халқының тарихындағы келер жексенбілік заңның көлеңкесін бейнелейтінін білді.

Сол уақыттан бастап Иса Өз шәкірттеріне Иерусалимге баруы, ақсақалдардан, бас діни қызметкерлерден және дін мұғалімдерінен көп азап шегуі, өлтірілуі және үшінші күні қайта тірілуі керектігін көрсете бастады. Сонда Петір Оны оңаша алып, сөгіп: «Ием, Өзіңнен аулақ болсын! Бұл Сенің басыңа түспесін»,— дей бастады. Бірақ Ол бұрылып, Петірге: «Кет әрі, Менің артымда тұр, шайтан! Сен Маған сүріндіргішсің; өйткені сен Құдайдың нәрселерін емес, адамдардың нәрселерін ойлайсың»,— деді. Сонда Иса Өз шәкірттеріне: «Кімде-кім Менің артымнан ергісі келсе, өзінен бас тартсын, айқышын көтеріп, Маған ерсін. Өйткені кім өз жанын сақтап қалғысы келсе, одан айырылады; ал кім Мен үшін өз жанынан айырылса, соны табады. Егер адам бүкіл дүниеге ие болып, өз

жанынан айырылса, одан не пайда? Немесе адам өз жанының өтеміне не береді? Өйткені Адам Ұлы Өз Әкесінің ұлылығымен, періштелерімен бірге келеді; сонда әркімге істеріне қарай қайтарады. Сендерге шындығын айтамын: осында тұрғандардың кейбіреулері Адам Ұлының Өз Патшалығында келе жатқанын көрмейінше, өлімнің дәмін татпайды»,— деді. Матай 16:21–28.

Біріншіден, демек, алғашқы рет аталуы қағидасына сай, Иса Өз шәкірттеріне айқыштың азаптары туралы айтқан ең маңызды нәрсе — егер Олар Оған еруді тандаса, өз айқыштарын көтерулері қажет болатындығы. Уайт ханым айқыштың сондай-ақ мойынтұрық екенін анық айтады. Мойынтұрық пен айқыш — адамның жеке еркінің нышандары, әрі бәрі де еріктің дұрыс жүзеге асырылуына байланысты. Құдайдың ғибадатханасын ұстап тұрған күш — бағанаға ілінген, бауыздалған Тоқты. Бауыздалған Тоқты төменгі тәндік табиғаттың айқышқа шегеленуін бейнелейді, ал өлі тән ілінетін «бағана» — ерік. Мәсіх Өз еркін әрдайым Әкесінің еркіне мойынсұндырып отыру арқылы қалай жеңу керектігінің үлгісін көрсетті, әрі сол істі жүзеге асырғаны үшін Ол Әкесімен бірге таққа отырды. Жеңудің нышаны — бағанаға ілінген, бауыздалған Тоқты. Осы ақиқаттардың бәрі Петір арқылы бейнеленгендермен тікелей байланысты.

Әксетер шатыры арқылы бейнеленген Филадельфияға қатысты былай делінген:

Жеңіп шыққанды Мен Өз Құдайымның ғибадатханасында бір бағана қыламын, және ол бұдан былай одан тысқа шықпайды; әрі Мен оның үстіне Өз Құдайымның атын, сондай-ақ Өз Құдайымнан көктен түсіп келетін Өз Құдайымның қаласының, яғни жаңа Иерусалимнің, атын жазамын; және оның үстіне Өзімнің жаңа атымды жазамын. Құлағы бар адам Рухтың қауымдарға не айтатынын тыңдасын. Аян 3:12, 13.

Мәсіх қалай жеңсе, солай жеңген жан, Симон Баржона іспетті, жаңа есім алады, әрі олар Құдайдың ғибадатханасында бағанаға айналады, Мәсіхтің Өзі бағанада ілулі тұрған сойылған Тоқты болғаны сияқты. Олар Мәсіх қалай жеңсе, солай жеңген кезде, Мәсіх секілді көктегі орындарда таққа да отырады.

Лаодикеяға, Уотертаун шатры арқылы бейнеленген қауымға, былай делінген:

Міне, Мен есік алдында тұрып, қағып тұрмын: егер кімде-кім Менің даусымды естіп, есікті ашса, Мен оған кіріп, онымен бірге дастарқан басында боламын, әрі ол да Менімен бірге болады. Жеңіп шыққанға, Мен де жеңіп, Әкеммен бірге Оның тағына отырғаным сияқты, оған да Менің тағымда Менімен бірге отыруды нәсіп етемін. Құлағы бар адам Рухтың қауымдарға не айтып тұрғанын тыңдасын. Аян 3:20–22.

Иса айқыштың азаптарын ашып көрсете бастағанда, шәкірттеріне айтқан алғашқы шындық — адамдардың дәл Өзі жеңуді үлгі етіп көрсеткеніндей жеңуі тиіс екендігі туралы шындық еді. Адамдар тәнді оның құмарлықтары мен нәпсіқұмарлықтарымен бірге айқышқа шегелеуі тиіс. Бұл орындалғанда, олар көктегі орындарға отырғызылады.

Біз күнәларымыздың ішінде өлі болған кезіміздің өзінде, Ол бізді Мәсіхпен бірге тірілтті, (сендер рақыммен құтқарылдыңдар) және бізді Онымен бірге тірілтіп, Мәсіх

Исада көктегі орындарға бірге отырғызды. Ефестіктерге 2:5, 6.

Айқышқа шегелену туралы шындықты жеке жауапкершілік тұрғысынан баяндап болғаннан кейін, Яһуда руының Арыстаны соңғы күндерге қатысты тағы бір шындықты қосты.

Егер адам бүкіл дүниеге ие болып, өз жанынан айырылса, оған одан не пайда? Немесе адам өз жанының өтеуі үшін не бере алады? Өйткені Адам Ұлы Өзінің Әкесінің ұлылығымен, Өз періштелерімен бірге келеді; сонда Ол әркімге өз істеріне қарай қайтарымын береді. Сендерге шындығын айтамын: осында тұрғандардың кейбіреулері Адам Ұлының Өз Патшалығында келе жатқанын көрмейінше, өлім татпайды. Матай 16:26–28.

Яһуда руынан шыққан Арыстан Түнгі жар салу хабарын жүз қырық төрт мыңға мөр басу ісінің аяқталу кезеңінде ашқан кезде, өлмейтін кейбіреулер болатын еді. Сонда Ол нақ сол жүз қырық төрт мыңға, өлім татпайтын соңғы күндердегі халқына, арнайы тіл қатты. Сондықтан Қайсария Филиппиге барғанынан алты күн өткен соң, Яһуда руынан шыққан Арыстан шәкірттерін айқыштың алда тұрған дағдарысына нығайтуға тиіс бір ақиқатты ашты, бірақ бұдан да маңыздысы, бұл таяп келе жатқан жексенбілік заң туралы айтты.

Алты күннен кейін Иса Өзімен бірге Петірді, Жақыпты және оның бауыры Жоханды ертіп алып, оларды оңаша биік тауға шығарды. Сонда Ол олардың алдында өзгеріп, түрі басқа болды: жүзі күндей жарқырап, киімі нұрдай аппақ болды. Сол сәтте оларға Мұса мен Ілияс көрініп, Онымен сөйлесіп тұрды. Сонда Петір Исаға тіл қатып: «Ием, мұнда болғанымыз қандай жақсы; егер қаласаң, осы жерде үш күрке тігейік: біреуін Саған, біреуін Мұсаға, біреуін Ілиясқа»,— деді. Ол әлі сөйлеп тұрған кезде, міне, жарқын бұлт оларды көлегейлеп алды; және, міне, бұлттың ішінен: «Бұл — Менің сүйікті Ұлым, Оған ризамын; Оны тыңдаңдар»,— деген дауыс шықты. Мұны естіген шәкірттер етпетінен жығылып, қатты қорықты. Бірақ Иса келіп, оларға қолын тигізіп: «Тұрыңдар, қорықпаңдар»,— деді. Олар көздерін көтергенде, Исадан басқа ешкімді көрмеді. Олар таудан түсіп келе жатқанда, Иса оларға: «Адам Ұлы өлілердің арасынан қайта тірілгенге дейін, бұл көрген аянды ешкімге айтпаңдар»,— деп бұйырды. Сонда шәкірттері Одан: «Олай болса, дін мұғалімдері неге Ілияс әуелі келуге тиіс дейді?»— деп сұрады. Иса оларға жауап беріп: «Ілияс әуелі шынымен келіп, бәрін қалпына келтіреді. Бірақ сендерге айтамын: Ілияс әлдеқашан келді, бірақ олар оны танымады, қайта, оған өз қалағандарының бәрін істеді. Сол сияқты Адам Ұлы да олардан азап шегетін болады»,— деді. Сонда шәкірттер Оның оларға Шомылдыру рәсімін жасаушы Жохан туралы айтып тұрғанын түсінді. Матай 17:1–13.

Осы үзіндіде Яһуда руының Арыстаны сынақ уақыты жабылардың дәл алдында жүз қырық төрт мыңды мөрлейтін ақиқаттарды ашып жатыр, өйткені «уақыт жақын». Ол әуелі айқыштың азабын айқындап, тәнді айқышқа керуде өз еркін іске қосудан бас тартатын бір топ пен Мәсіхтің үлгісіне еретін бір топтың арасындағы айқындаушы айырмашылық ретінде сол тәжірибені көрсетті. Содан кейін Ол оларға жер тарихының соңғы ұрпағын бейнелеп тұрғандарын көрсетті; сол кезде 2001 жылғы 11 қыркүйекте болған ашылудан бастап Оның қайта оралуына дейін өмір сүретін адамдар болмақ.

Содан кейін Ол Өзінің ұлылыққа бөленген болмысының көрінісін көрсетті, әрі Онымен бірге Мұса мен Ілияс болды. Ашылатын мөрлеу туралы хабар — Мұса мен Ілияспен байланысты Иса Мәсіхтің Аяны, әрі бұл хабар 2023 жылдың шілдесінде, Аян кітабының он бірінші тарауындағы екі куәгер — яғни Мұса мен Ілияс — жүз қырық төрт мыңның мөрленуін бейнелеген нышандар ретінде, жол үстіне жол қосылғандай, айқындалған кезде, ашыла бастады. Үш шәкірт сол көріністі көріп, Құдайдың даусын естігенде, «олар етпетінен құлап, қатты қорықты. Сонда Иса келіп, оларға қолын тигізіп: Тұрындар, қорықпаңдар, — деді.»

Үш шәкірт көрген аян соңғы күндердегі Мәсіхтің даңқының аянын бейнелейді, сондықтан бұл — Даниял оныншы тарауда көрген дәл сол аян.

Ал мен, Даниял, бұл аянды жалғыз өзім көрдім; менімен бірге болған адамдар аянды көрген жоқ, бірақ оларды қатты діріл билеп, жасырынып қалу үшін қашып кетті. Сондықтан мен жалғыз қалдым да, осы ұлы аянды көрдім, әрі бойымда ешқандай күш қалмады; өйткені менің көркім өз бойымда азып-тозуға айналды, және менде күш сақталмады. Бірақ мен оның сөздерінің үнін естідім; оның сөздерінің үнін естігенімде, жүзіммен жерге қарап, терең ұйқыға кеттім. Сонда, міне, бір қол маған тиіп, мені тізем мен екі алақаныма сүйендіріп қойды. Ол маған былай деді: «Уа, Даниял, аса сүйікті жан, саған айтып тұрған сөздерімді ұғып ал да, тік тұр; өйткені мен қазір саған жіберілдім». Ол осы сөзді маған айтқан кезде, мен дірілдеп орнымнан тұрдым. Сонда ол маған былай деді: «Қорықпа, Даниял; өйткені сен жүрегіңді түсінуге және Құдайыңның алдында өзінді кішірейтуге алғаш ден қойған күннен бастап, сенің сөздерің естілді, ал мен сенің сөздерің үшін келдім». Даниял 10:7–12.

Матайдың он жетінші тарауындағы Өзгеріп, даңққа бөлену туралы көрініс — Езекиелдің құрғақ сүйектері қайта тірілген кезде жүзеге асатын, Даниялдың оныншы тарауындағы айна тәрізді көрініс. Бұл көрініс және соған байланысты хабар ғибадат етушілердің екі тобын айқын көрсетеді: бірі — Exeter шатырында, екіншісі — Watertown шатырында; бұл — Еремияның келемеждеушілер жиналысы және Жоханның шайтан синагогасы. Даниялдың куәлігіндегі көріністің салдары қандай болса, мұнда да солай: «шәкірттері мұны естігенде, етпеттерінен түсіп, қатты қорықты. Сонда Иса келіп, оларға қолын тигізіп: Тұрындар, қорықпаңдар, — деді». Екі жағдайда да көрініс естілетін әрі көзге көрінетін болды, және екі мысалда да ол қорқыныш туғызды. Екі куәлікте де нығайту үшін «қол тигізу» қажет болды.

Өзге нәрселермен қатар, өзгеріп көріну туралы аян Құдай Сөзінің ешқашан орындалмай қалмайтынының дәлелі болды, өйткені Матайдың он алтыншы тарауының соңғы аятында Иса: «Мұнда тұрғандардың кейбірі Адам Ұлының Өз Патшалығымен келе жатқанын көрмейінше, өлімнің дәмін татпайды»,— деп айтқан еді. Өзгеріп көріну «Адам Ұлының» Өз Патшалығымен келуінің көріністі бейнесі болды.

«Өзгеру тауында Мұса Мәсіхтің күнә мен өлімді жеңгенінің куәгері болды. Ол әділдердің қайта тірілуінде қабірден шығатындарды бейнеледі. Өлім көрместен көкке алынған Ілияс Мәсіхтің екінші рет келуі кезінде жер бетінде тірі болатындарды және “бір сәтте, көзді ашып-жұмғанша, соңғы керней кезінде” “өзгертілетіндерді” бейнеледі;

сол кезде “осы өлетін дене өлместікке киінуі тиіс” және “осы бұзылатын дене бұзылмаушылыққа киінуі тиіс”. Қорынттықтарға 1-хат 15:51–53. Иса көктің нұрына бөленді, дәл Өзі “құтқарылу үшін күнәсіз екінші рет” көрінетіндегі сияқты. Өйткені Ол “Әкесінің ұлылығымен және қасиетті періштелермен бірге” келеді. Еврейлерге 9:28; Марка 8:38. Енді Құтқарушының шәкірттерге берген уәдесі орындалды. Тауда болашақ даңқ патшалығы шағын түрде бейнеленді: Мәсіх — Патша, Мұса — қайта тірілген әулиелердің өкілі, ал Илияс — көкке тірідей алынғандардың өкілі». The Desire of Ages, 421.

Мөрлеу ақиқаты Аян кітабының жетінші тарауында бейнеленген жүз қырық төрт мыңның өлмейтіндер екенін, Илияспен бейнеленетінін, сондай-ақ Аян кітабының жетінші тарауындағы ұлы топтың өлетіндер екенін, Мұсамен бейнеленетінін айқындауды да қамтиды. Бір топ Аян кітабының он сегізінші тарауындағы бірінші дауыспен шақырылады, ал екінші топ Аян кітабының он сегізінші тарауындағы екінші дауыспен шақырылады.

Тиіскеннен кейін Иса шәкірттеріне тағы да нұсқау беріп: «Адам Ұлы өлілердің арасынан қайта тірілгенге дейін, бұл аянды ешкімге айтпаңдар»,— деді. Айна туралы аян болып табылатын өзгеріп көріну аяны, Ишаяның алтыншы тараудағы аяны, Пауылдың үшінші аспанда болғандағы аяны және Езекиелдің доңғалақтардың ішіндегі доңғалақтар туралы аяны Яһуда руының Арыстаны тарапынан Мәсіх қайта тірілгеннен кейінге дейін мөрленіп қойылды.

Мәсіхтің қайта тірілуі дәл сол аянда Мәсіхпен бірге болған екі куәгердің қайта тірілуін бейнелейді, әрі олар 2023 жылдың шілде айында қайта тірілуге тиіс еді. Сол кезде мөрлеу туралы хабар Аян кітабының он бірінші тарауындағы екі куәгерге және адалдардың екі тобына ашылар еді, әрі ол дүниенің ақырындағы Мәсіхтің ұлылығының айна тәрізді аянының мәнмәтініне орналастырылар еді.

Аян кітабының бірінші тарауының алғашқы үш аятының аясында мөрлеу туралы хабар да орналастырылады; сол жерде Құдайлық пен адамзаттың бірігуін бейнелейтін байланыс тізбегі, жүз қырық төрт мыңның қатарында болуға үміткерлерге мөрлеу туралы хабардың қалай қадам-қадаммен жеткізілетіні жөніндегі үдеріс ретінде баяндалған.

Кезең-кезеңімен жүзеге асқан үдеріс Әкеден Ұлға, Жәбірейіл періштеге, Жоханға, қауымдарға дейін болды. Құдайлық Әкеден — Құдайлық әрі адами Ұлға, құламаған жаратылысқа (Жәбірейілге), құлаған жаратылысқа (Жоханға), Азиядағы қауымдарға (дүниеге) дейін. Осы бес кезең Иса Мәсіхтің Аяны туралы ең алғашқы еске алудың өзінде-ақ нақты айқындалып көрсетілген, ал қандай да бір кезеңді жоққа шығару — олардың бәрін де жоққа шығару болып табылады.

Сол аянға сай, шәкірттер Исаға былай деп сұрады: «Онда неге дін мұғалімдері Илиястың әуелі келуге тиіс екенін айтады?» Иса оларға былай деп жауап берді: «Илияс шынында да әуелі келіп, бәрін қалпына келтіреді. Бірақ Мен сендерге айтамын: Илияс әлдеқашан келді, ал олар оны танымады, қайта оған өздері қалағандарының бәрін істеді. Сол сияқты Адам Ұлы да олардан азап шегетін болады». Сонда шәкірттер Оның оларға Шомылдыру рәсімін

жасаушы Жақия туралы айтып тұрғанын түсінді.

Шомылдыру рәсімін жасаушы Жақия мен Аян кітабының Жақиясының пайғамбарлық рөлі — мөрлеу хабарының бір бөлігі, ал Уотертаундағы шатырда Самуэль Сноудың хабарына мән бермеуді таңдағандар Жаратқан Иенің Өзі таңдауды ұйғарған адамдарды таңдайтынын мойындауға құлықсыз болғандарды бейнелейді. 1989 жылы таңдап алынған, өз хабарын 1776 жылдан кейін екі жүз жиырма жыл өткен соң, 1996 жылы алғаш жариялаған, 2001 жылғы 11 қыркүйекте үшінші қасіреттің жеткенін анықтаған сақшы болған, 2020 жылғы 18 шілденің күнәлі хабарын ұсынған сол дауыс мөрлеу хабарының бір бөлігі болып табылады, және оның рөлі Шомылдыру рәсімін жасаушы Жақия арқылы бейнеленген.

Бұл зерттеуді келесі мақалада жалғастырамыз.

«Мен жақсы қорғалған әрі берік тұрған, қауымның орныққан сенімін шайқалтқысы келетіндерге ешбір қолдау көрсетпеген бір топты көрдім. Құдай оларға разылықпен қарады. Маған үш қадам көрсетілді — бірінші, екінші және үшінші періштелердің хабарлары. Қасымдағы періште былай деді: “Осы хабарлардың бір қадасын қозғалтатын немесе бір шегені қимылдататын адамның басына қасірет! Бұл хабарларды дұрыс түсіну аса өмірлік маңызға ие. Жандардың тағдыры олардың қалай қабылдануына байланысты.” Мені тағы да осы хабарлар арқылы төменге алып өтті, сонда мен Құдай халқы өз тәжірибесін қандай қымбат бағамен сатып алғанын көрдім. Ол көп азап пен ауыр күрес арқылы алынған еді. Құдай оларды қадам сайын жетелеп, ақырында берік, қозғалмас іргетасқа қойған еді. Мен кейбір адамдардың осы іргетасқа жақындап, оның негізін тексергенін көрдім. Біреулері қуанышпен бірден оның үстіне шықты. Басқалары негізден мін тауып, оған өзгерістер енгізілсін деді; сонда платформа анағұрлым кемел болар еді де, халық әлдеқайда бақыттырақ болар еді. Кейбіреулері платформадан түсіп, оны тексеруге кірісті де, оның қате қаланғанын мәлімдеді. Бірақ мен олардың дерлік бәрі платформа үстінде берік тұрғанын және одан түсіп кеткендерді шағымдарын тоқтатуға үндегенін көрдім; өйткені Шебер Құрылысшы Құдайдың Өзі еді, ал олар Оған қарсы соғысып жатты. Олар өздерін осы берік платформаға дейін алып келген Құдайдың ғажайып ісін еске алып айтып берді де, бірлікпен көздерін көкке көтеріп, қатты дауыспен Құдайды мадақтады. Бұл платформадан кетіп, шағымданғандардың кейбіріне әсер етті, сөйтіп олар кішіпейіл кейіппен қайтадан оның үстіне шықты.»

«Менің назарым Мәсіхтің алғашқы келуі туралы жариялауға қайта аударылды. Жохан Ілиястың рухы мен құдіретінде Исаға жол әзірлеу үшін жіберілді. Жоханның куәлігін қабылдамағандар Исаның ілімдерінен пайда көрмеді. Оның келуін алдын ала жариялаған хабарға қарсы тұрулары оларды Оның Мәсіх екенінің ең күшті дәлелдерін де оңай қабылдай алмайтын күйге түсірді. Шайтан Жоханның хабарын қабылдамағандарды одан әрі жетелеп, Мәсіхті де қабылдамай, айқышқа шегелеуге алып барды. Осылай ете отырып, олар өздерін Елуінші күн мейрамындағы игілікті қабылдай алмайтын жағдайға қойды; ал ол игілік оларға көктегі киелі үйге апаратын жолды үйретер еді. Ғибадатхана пердесінің жырттылуы яһудилердің құрбандықтары мен рәсімдерінің енді қабылданбайтынын көрсетті. Ұлы Құрбандық ұсынылып, қабыл алынды, ал Елуінші күн мейрамында түскен Киелі Рух шәкірттердің ойларын жердегі

киелі үйден Иса Өз қаны арқылы кірген көктегі киелі үйге көтерді, сөйтіп Ол Өзінің татуластыруының игіліктерін шәкірттерінің үстіне төгу үшін кірген еді. Бірақ яһудилер толық қараңғылықта қалды. Олар құтқарылу жоспары туралы өздерінде болуы мүмкін бүкіл нұрдан айырылды да, әлі де өздерінің пайдасыз құрбандықтары мен тартуларына сенуді жалғастырды. Көктегі киелі үй жердегінің орнын басты, бірақ олар бұл өзгерісті білген жоқ. Сондықтан олар киелі орында Мәсіхтің шапағатынан пайда көре алмады.»

«Көптеген адамдар яһудилердің Мәсіхті қабылдамай, айқышқа шегелеудегі жолына үреймен қарайды; әрі Оның масқара қорлануының тарихын оқығанда, өздерін Оны сүйеміз деп ойлап, Петір сияқты Одан бас тартпас едік, яһудилер сияқты Оны айқышқа шегелемес едік деп санайды. Бірақ барлық адамның жүрегін оқитын Құдай олардың Исаға деген, өздері сезінеміз деп жариялаған сүйіспеншілігін сынақтан өткізді. Бірінші періштенің хабарын қалай қабылдайтынын бүкіл аспан аса зор ықыласпен бақылады. Алайда Исаны сүйеміз деп мойындағандардың көбі, айқыш туралы хикаяны оқығанда көз жасын төккенімен, Оның келуі туралы ізгі хабарды мазақ етті. Олар бұл хабарды қуанышпен қабылдаудың орнына, оны алданушылық деп жариялады. Олар Оның көрінуін сүйгендерді жек көріп, оларды шіркеулерден қуып шығарды. Бірінші хабарды қабылдамағандар екіншісінен де пайда көре алмады; сондай-ақ оларды Исамен бірге сенім арқылы көктегі киелі үйдің ең киелі орнына кіруге даярлауға арналған түн ортасындағы айқайдан да пайда көрмеді. Ал алдыңғы екі хабарды қабылдамай, олар өз түсінігін соншалықты қараңғыландырды, сондықтан ең киелі орынға апаратын жолды көрсететін үшінші періштенің хабарындағы ешбір нұрды көре алмайды. Мен яһудилер Исаны айқышқа шегелегені сияқты, атаулы шіркеулер де осы хабарларды айқышқа шегелегенін көрдім; сондықтан олар ең киелі орынға баратын жол туралы ешбір білімге ие емес, әрі олар Иса сол жерде атқарып жатқан шапағаттан пайда көре алмайды. Пайдасыз құрбандықтарын ұсынған яһудилер сияқты, олар да Иса тастап кеткен бөлімге өздерінің пайдасыз дұғаларын жолдайды; ал бұл алдауға риза болған Шайтан діни сипатқа еніп, өзін христианбыз деп мойындайтын солардың ой-санасын өзіне қарай жетелейді де, өз күшін, белгілерін және өтірік кереметтерін қолданып, оларды өз тұзағына мықтап байлайды. Кейбірін ол бір жолмен, ал кейбірін басқа жолмен алдайды. Әр түрлі ақыл-ойларға әсер ету үшін оның әр түрлі алдаулары дайын. Кейбіреулер бір алдауға үреймен қараса, екіншісін оп-оңай қабылдайды. Шайтан кейбіреулерді спиритизм арқылы алдайды. Ол сондай-ақ нұр періштесі ретінде келіп, жалған реформалар арқылы бүкіл елге өз ықпалын таратады. Шіркеулер көтеріңкі көңілге бөленіп, Құдай біз үшін ғажайып түрде әрекет етіп жатыр деп есептейді, ал шын мәнінде бұл — өзге бір рухтың ісі. Сол қозу басылып қалады да, дүниені де, шіркеуді де бұрынғыдан бетер нашар күйде қалдырады.»

«Мен Құдайдың атақ қана үшін Адвентистер мен құлаған шіркеулердің арасында адал балалары бар екенін көрдім; және індеттер төгілердің алдында қызметшілер де, халық та осы шіркеулерден шақырылып шығады және ақиқатты қуана қабылдайды. Шайтан мұны біледі; сондықтан үшінші періштенің зор дауысы берілерден бұрын, ол осы діни қауымдарда бір дүрлігу қоздырады, сөйтіп ақиқатты қабылдамай тастағандар Құдай олармен бірге деп ойласын. Ол адалдарды алдап, Құдай әлі де шіркеулер үшін әрекет етіп жатыр деп ойлатпақ болады. Бірақ нұр жарқырайды, сонда адалдардың бәрі құлаған

шіркеулерден шығып, қалдықпен бірге өз орындарын алады». Early Writings, 258–261.